

לישראל בדרך החוצה מלבנון —

היא דורכת על מוקש שהיא הניחה בעצמה

צרה ושמה צד"ל

משהו מצחיק קורה לישראל בדרך החוצה מלבנון. היא דורכת על מוקש שהיא הניחה בעצמה. המוקש הוא גוף. שניתן לו השם המפורא, "צבא דרום לבנון". הוא הונח, כדי שכל מי שיתקרב לגבולות ישראל מצפון ידרוך עליו וית-רסק.

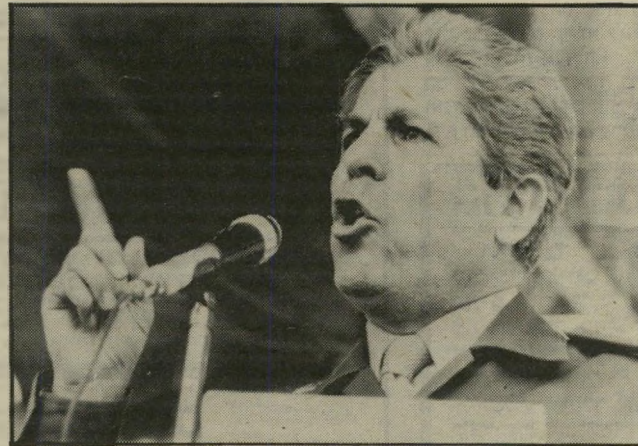
עכשיו מתברר כי היחיד העלול לדרוך עליו הוא ישראל עצמה. זה קרה כבר השבוע, עוד לפני שצה"ל הספיק לצאת רשמית מלבנון. וזה אות לבאות.

שבויים וחילוי-שקולד. פיר-טי התקרית אינם חשובים ביותר, והם לוטים ערפלי-קרב סמיך.

לפי גירסה א', זו של ראשי צד"ל: חיילי הגדוד הפיני של כוח-האום (יוניפי"ל) תקפו עמדה של צד"ל. פרקו את הנשק מן האנשים. לקחו אותם כשבי ומסרו אותם בידי אויביהם, אנשי אל-אמל השיעי.

לפי גירסה ב', זו של האום: אנשי צד"ל רצו לערוק, ונמסרו בידי אנשי אל-אמל מרצונם.

שתי הגרסאות לא היו סבירות. צבא אמיתי אינו נכנע ללא מאבק. אין שום סימן לכך ש"11 אנשי צד"ל גילו התנגדות כלשהי. אם אכן יש אמת בגיר-סות צד"ל, הרי היא מאשרת את חש-שותיהם השחורים ביותר של מפקדי צה"ל: הגוף הקרוי צד"ל אינו שווה

איש-צד"ל לחד

עוד אלה יוצאים, אלה נכנסים

פות בין צד"ל ויוניפי"ל נולדו כולן על רקע זה.

אך זוהי היתממות גמורה. המיליציה יות האחרות בלבנון הן כוחות אותנטיים: אירגוני-הגנה מקומיים של העיר. לא פעם מחפש לו כוח כזה בעל-ברית חיצוני (סוריה, ישראל), אך בעי-קרו זהו מישמר מזויין של אוכלוסיה. היושבת בשטח מסויים.

אין אדם בעולם המאמין כי צד"ל הוא כוח כזה. הכל יודעים כי זהו צבא שכירים של ישראל, שהוקם עליידי ישראל, בכסף ישראלי, בנשק ישראלי, באימונים ישראליים, בפיקוח ישראלי.

שני קצות החבל. משום כך מטיל העולם אוטומטית על ישראל את האחריות לכל מעשה של צד"ל. איש אינו מתייחס ברצינות לפיקציה של הגנרל אנטואן לחד, העצמאי-כבד יכול.

הסכנה שבכך היא רבה. זה הוכח כבר בתקרית השבוע. היא כפולה: כוח-האום, הנמצא למעשה במצב של מילחמה עם צד"ל, מורכב מיחידות של עמים ירודתיים לישראל. פינלנד היא מדינה ירודתית, וכך גם צרפת, איי פיג'י, נורווגיה ועוד.

כל תקרית בין יחידות של מדינות אלה ובין צד"ל, שבה נשקפת סכנה לחיי החיילים, מקימה מייד את דעת-הקהל בארצות אלה נגד ישראל. מנהיג אידי תבע לפני שבוע לבטל את ביקור הנשיא חיים הרצוג באיר-לנד, שבה נולד. בגלל תקרית בין האי-רים וצד"ל.

זוהי רוגמה קלאסית של חוסר היכולת הישראלית לקבל החלטה ברורה. שוב אוחזת ממשלת-ישראל בחבל בשני הקצוות.

יצחק רבין היה רוצה בכרית עם השיעים, וסומך על אל-אמל ועל הסו-רים כגורמים פוטנציאליים שישמרו על "שלום הגליל". באותה השעה עץ-מה תומכים רבין ועמיתיו בצד"ל. המנועים כל הסדר גלוי או סמוי עם השיעים.

יתכן שנביה ברי היה רוצה להגיע להסכמה אלימת עם ישראל, בחסות סוריה, על רקע השיגאה המשותפת לפלסטינים. אך רי כמעשה-רשע אחר של צד"ל בכפר שיעי כדי לפוצץ את הרעיון הזה.

מילכר 85. הצרה היא שאין בישראל אדם המסוגל לשנות את המצב. זהו מילכר. כדי להצדיק את הנסיגה מלבנון, ולאפשר לגיכור לטעון כי המילחמה לא הייתה לגמרי מיותרת, הוסכם על "רצועת ביטחון".

כדי לתת תוכן כלשהו לרצועת-הביטחון, הוסכם להשאיר שם את צד"ל ועוד "כוחות מקומיים" — קרי: שכירי-חרב מקומיים, שערכם הצבאי כקליפת-השום.

עכשיו מונע צד"ל רגיעה וביטחון. למעשה הוא מונע את סיום ההתערבות הישראלית בלבנון. השבוע, כאשר יצאו אחרוני הכוחות של צה"ל רשמית מלבנון, היה ברור כי המילחמה לא תמה. היא נמשכת, כאמ-צעות צד"ל, וכתוצאה מכך עלול צה"ל להיקרא בכל רגע לחזור ללבנון.

כאילו כדי להבטיח זאת, נפלו הש-בוע פצצות-קטיושה על הגליל, וצה"ל חזר ללבנון כדי להגיי. אחרוני צה"ל יצאו — וראשוני צה"ל נכנסו מחדש.

שבויי-מילחמה, שניתן להחליפם. **צבא-כיבוש מוסווה.** אך לא זה העיקר. העיקר הוא עצם הבעיה ה-כרוכה בקיומו של הגוף הקרוי צד"ל. יצחק רבין טען השבוע כי זוהי מיליציה, כמו שאר המיליציות הפרי-עלות בלבנון. הוא האשים את האום ביחס של איפה ואיפה, על כי הוא נושא ונותן עם מיליציות אחרות. אך מסרב להכיר בצד"ל. התקריות ה-כאל

מאומה, אין הוא יחידה צבאית, הוא מורכב מחילוי-שקולד. גם גירסת האום אינה סבירה. סרט-טלוויזיה, שהוקרן גם בישראל, מראה את אנשי צד"ל בצור, כשהם נראים כשבויים לכל דבר, תחת מישמר מזויין של השיעים. מנהיג השיעים, נביה ברי, הציע לשחרר תמורת שחרורו אסירים שיעים הכלואים (שלא כחוק) בעת-לית. שמעו: גם הוא התייחס אליהם כאל

זה היה צפוי!

כפי שאמרתי אז אחרי מעשה אני מוכן לומר עכ-שיו לפני מעשה: מי שמכניס נחש ארסי לעריסה של תינוק, לא יוכל לטעון, "לא אני הרגתי את הילד!"... לגבי האוכלוסיה בדרום-לבנון, ובעיקר האוכ-לוסיה השיעית, יהיה צד"ל צבא-כיבוש. פשוטו כמשמעו. בדייק כמו צה"ל.

קיומו של כוח זה כ-רצועת הביטחון" יהווה גורו-מתמיד. הוא ימשוך אליו פיגועים, כמו שנייר-זבובים מושך אליו את הזבובים. הוא לא ימנע פיגועים. הוא יגרום להם.

יתכן שיש בישראל מישהו האומר לעצמו: או, קיי, שיפגעו בצד"ל; העיקר הוא שלא יפגעו ביישו-רים שלנו!"

זוהי אשליה. כאשר צד"ל יותקף, הוא יבצע מעשי-נקם. מעשי-נקם שלהבו שבעתיים את השיגאה לישראל, ויגרוו אחריהם בהכרח לפיגועים בישראל עצמה. אם ייכשל צד"ל במשימתו ויימצא במצוקה, יצ-טרך צה"ל לשעוט צפונה כדי להצילו — וכך תחזור כל הפרשה על עצמה.

בעבור חדר-חזר והדגיש. העולם הזה (1.5.85), תחת הכותרת, "מידרמי במיהימיה": "...בתוך הקלחת הכללית מהווה צד"ל את אחד הכוחות הלוחמים. גם אם ירצו הכוחות בדרום-לבנון לשכוח את הגבול הישראלי, לא ישכחו את קיומו של צד"ל — הן ככוח-כיבוש מטעם ישראל, הן ככוח נוצרי מקומי המעורב במילחמת-האזרחים.

כבר השבוע היה ברור לכל מי שרצה לראות ששכרו של צד"ל יוצא בהפסדו. ...בשם מי פועל לחד? בשם ישראל! ככוח נוצרי מקומי! ברור כי כל מעשיו והכרזותיו של צד"ל נר-שמים אוטומטית על חשבונה של ישראל. המקיימת כוח זה ושהתחייבה לחוש לעזרתו ב-רצועת-הביטחון" בכל עת-צרה.

עלידי השארת צד"ל בלבנון, באמתלה של "רצועת-ביטחון", חוזרת ישראל לזירה הלבנונית. היא מעורבת עד לצוואר, ומעורבות זו עלולה למ-חור את האש את הגבול הצפוני — חרף כל הכוונות הטובות והמזוימות הצנייות.

במשך החודשים האחרונים הזהיר העולם הזה פעמים רבות מפני הקונספציה, המשי-אירה את צד"ל ב-רצועת הביטחון".

כך כתב אורי אבנרי ב-העולם הזה (24.4.85), תחת הכותרת "רצועת אי-הברי-טחון".

...הריני מבקש בזה לקבוע, בעוד מועד, כי תוכ-נית זו כולה מטורפת. אפשר לומר, תוך התנצלות כלפי קאלזוביץ: זהו המשך הטליטוס באמצעים אחרים.

...מה טיבם של מגויסים כאלה? האם הם יילחמו לכוהמים עזי-נפש! האם יחרפו את נפשם? מהי המוטיבציה שלהם?

מובן מאליו שערכו הצבאי של כוח כזה שואף לאפס — ונדמה שאין איש בצמרת צה"ל החושב אחרת.

אבל כוח כזה, יכול לפעול ככוח-טרור — כלומר, כחבורה המטילה את אימתה על הכפרים, עליידי בריעו מעשי-זוועה, אשר צה"ל עצמו אינו רוצה ואינו מסוגל לבצעם.

...כאשר כוח זה יושאר לבדו מצפון לגבול, יסרו המוסדות, אנשיו יקראו דרוך ליצריהם. כלבנונים אמיתיים, כל מעשה-זוועה ייראה להם כנורמלי. במצבי-סכנה ייתקפו בפתאומיה, ואז יהיו מסוגלים לזוועות נוראות עוד יותר.

כל מי שראה אנשים אלה בשטח, יודע שזהו המצב.

מכיוון שהם אנשי הדרום, יהיו לאנשי צד"ל גם חשבונות אישיים ועדתיים. החיילים המאורגנים בצד"ל עלולים לעשות שפטים בשיעים ובדרוזים, הדרוזים בשיעים ובמאורגנים השיעים בכל.

זהו העיקר: כל מעשי-הזוועה שיבוצעו, יירשמו על חשבון ישראל.

לא יהיה אדם אחד בעולם שלא יטיל על ישראל את מלוא האחריות לזוועות שיבוצעו עליידי אנשי הכוח הזה, שהוא בגלוי ולעייני-כול, כוח שכיר של ישראל.

שום הכחשה לא תעזור כאן, כפי ששום הכחשה לא עזרה אחרי צברה ושאתילא — ובצדק.

במדינה

העם

האו"םניקים

איך לא לרכוש

ידידים בעולם ולהצליח

בחברה הבינלאומית

לפתע פיתאום מצאה ישראל את עצמה בסיכסוך עם פינלנד.

המדינה הצפונית היא ידידה מוכי-הקת של ישראל. היא מייצגת את עני-ייני ברית-המועצות בישראל, וכך היא משמשת צינור חשוב לקשר הרופף בין ירושלים ומוסקווה.

הגורם לסיכסוך: פרשה שבה מעו-רבים חיילי פינלנד, המשתתפים בכוח האום בלבנון (ראה מיסגרת).

אויבים חדשים. הרעת היחסים בין ישראל ובין חיילי המשרתים את האום אינה תופעה חדשה. סידרת המשרתים החלה עוד עם הקמת המ-דינה.

דורות של אנשי-אום שירתו כמש-קפי שבתית-נשק וכחיילי כוחות-חירום וכוחות-לשמירת-השלום בגבו-לות ישראל. רובם המכריע של אנשים אלה, בני עשרות מדינות מרחבי העו-ר, הפכו תוך כדי מילוי תפקידם מתנגדים של ישראל, ולפעמים גם אנטי-ישראלים קיצוניים-ואף אנטי-שמים ממש.

אחרים מראשי המשקיפים כתבו אחרי סיום תפקידם ספרים, שהיוו כת-בי-אישום חריפים נגד ישראל.

מה גורם לתופעה זו?

"הכלב שלמטה". הריעה המקור-בלת היא שזהו דבר בלתי-ימנע. הזרים הבאים למרחב, כשהם תמימים וניטר-ליים, ולפעמים גם פרוי-שאלים מ-עורפלים, מודרעוים כשהם נתקלים במציאות שלא הוכנו לה.

הם רואים את מחנות-הפליטים הפ-סטטיניים, את המצוקה והקיפוח, בעוד שישראל מצטיירת בעיניהם כמדינה גדולה, חזקה ושחצנית, האהרה הטיב-עית ל-כלב שלמטה". לצד החלש, מביאה את האום-מניקים להודות גור-ברת והולכת עם הצד הערבי.

אך יתכן שיש גם סיבה נוספת, מעשית יותר. ישראל לא למדה מעולם להתייחס אל אנשי האום כבכוד. מאז שריכר דויד בן-גוריון בכוח תהומי על "אום-שמו"ם", טיפלו כל ראשי-הממ-שלה ושרי-הביטחון באנשי האום כי זילזול.

הסיכסוך הנוכחי בדרום-לבנון הוא המשך הגיוני לכך. מאז שעברו הטני-קים של צה"ל ביוני 1982 על פני אני-שי האום הסרייה-האונים, נראה יוניפי"ל בעיני הישראלים ככריחה. התוכניות של רצועת-הביטחון ושל תפקיד צד"ל בה הוכנו בלי שום התחשבות בקיומו של כוח האום שם.

מעטה של אדיבות. אולם ה-אום אינו גוף ערטילאי, כפי שנדמה. כוחותיו מורכבים מאנשים חיים, בני עמים שונים. תקרית עם האום מביאה עימה, בהכרח, סיכסוך עם העם שחיי-ליו מעורבים בתקרית. הפינים נהגו אומנם השבוע בהתאפקות אופיינית, אך מתחת לאדיבות המופגנת התעוררו רגשות עמוקים.

אין זו שיטה טובה לרכוש ידידים בעולם ולהצליח בחברה הבינלאומית.

דיעות

פצצה בדרך

אחד מגדולי המנהיגים

היהודיים קרא למשאומתן

בין ישראל ואש"ף — מיד

ואת עומדת להיות פצצה. האיש שהכין אותה הוא פיליפ קלוצניק (77), מוותיקי המנהיגים היהודיים בארצות-הברית, איש מובהק של המימסד. הוא עומד לקרוא להקמת מדינה פלסטינית ולמשאומתן ישיר בין יש-ראל ואש"ף.

קונסנזוס השטיויות. פצצת-המשך (בעמוד 11)